

Den hemliga döden under namn och skepnad av liv

(Uppb. 3:1)

eller

Grenar i Kristus, som skola bortkastas; gäster vid bröllopet, vilka således icke föraktat bjudningen och likväl skola kastas i mörkret utanför; från världen utgångna, avskilda själar, "jungfrur", men fåvitska, som icke få inkomma i bröllopssalen. Ack, vad är detta? Vad är detta?

Ja, vad är detta? *Kristi ord* är det – och *någonting* är det, som Kristus härvid ser och vet, härmed tänker och betecknar. Men vad är det? Och vem gäller det, vem drabbar det? »Icke är det väl jag» – »och icke heller jag? » – ja, så skall det vara, du sade det.

Grenar i Kristus, som likväl skola bortkastas, Joh. 15; en man i bröllopet, som saknar bröllopskläder och blir kastad i mörkret utanför, Matt. 22; himmelriket, likt tio jungfrur, fem visa och fem fåvitska, fem, som hava ingen olja och bliva utestängda från bröllopssalen, Matt. 25 – vad är detta, annat än den gamla, fruktansvärda sanningen, att även ibland dem, som utgått från världen och genom sin gudaktighet äro skilda från mängden, finnas sådana, som skola »kastas i mörkret utanför», som icke äro kristna och icke bliva saliga? Vad är detta, annat än den sanningen och omständigheten, att det, utom den stora, fria, säkra världshopen, alltid finns även några själar, som på visst sätt äro omvända, från världen och deras eget förra leverne omvända, med de trognas lilla hop förenade, religiösa människor, som ofta äro så lika de sanna levande, äkta nådebarnen, att ingen i tiden förstår att skilja dem från varandra, ja, att Kristus därför kallar dem *grenar i sig*, men vilka dock i det inre äro så skilda från de sanna, äkta barnen, att på den yttersta dagen »den ena varder upptagen och den andra kvarlämnad», att dessa till slut, efter mycket religiöst strävande och långvarigt hopp om himmelens salighet, skola bortvisas, förkastas, förtappas?

Detta hemska, fruktansvärda förhållande sammanlagt med den egenskapen hos dessa oäkta barn, som just är dem egen och utmärkande, att de icke gärna någonsin kunna misstänka sig, frukta för sitt tillstånd och giva akt på Herrens ord i detta ämne – dessa omständigheter äro väl de mest ömma och upprörande, som ett andligt öga någonsin plägar skåda inom Guds församling. Men vad skall man göra? Skall man ropa, skall man skrika, skall man gråta, skall man »hava sig ömkeligt», (gamla översättningen) såsom Elisa? Eller skall man lugnt och kallt säga: Den som kan taga det, han tage det? Man får göra både det förra och det senare, och oftast det ena lika fruktlöst som det andra. Gud, förbarma Dig över oss alla!

Men nu – du, som omöjligen kan misstänka dig själv, du, som så nödvändigt vill tänka gott om ditt tillstånd, kom och se, på vilket sätt du skall få sova, skall få tröst och styrka för din säkerhet, att det icke är någon fara för dig, att icke du är densamme, som behöver frukta – efter du själv nödvändigt vill så tänka. Uti 2 Kon. 8: 7–15 läses:

Och Elisa kom till Damaskus, och Benhadad, konungen i Syrien, låg sjuk. Och när det vart honom berättat och sagt: Gudsmannen har kommit hit, sade konungen till Hasael: Tag en skänk med dig och gå emot Gudsmannen och fråga genom honom Herren, om jag skall vederfås av denna sjukdom?

Och Hasael gick emot honom och tog såsom skänk med sig fyrtio kamellaster av allt det bästa, som fanns i Damaskus. Och han kom och ställde sig inför honom och sade: Din son, Benhadad, konungen i Syrien, har sänt mig till dig och fråga dig: skall jag vederfås av denna sjukdom?

Och Elisa sade till honom: Gå och säg honom: Du skall vederfås; men Herren har uppenbarat för mig, att han skall dö. Och Gudsmannen höll sina ögon stilla och fäste dem på honom i det längsta och grät (förutseende vad som skulle följa på konungens död). Och Hasael gick ifrån Elisa och gick till sin herre. Och då denne sade till honom: Vad sade dig Elisa? svarade han: Han sade mig, att du skall vederfås. Men följande dag tog han ett täcke och doppade det i vatten och utbredde det över hans ansikte och han blev död.

Ack, käre, varför skulle Herrens profet så gäcka den sjuke konungen, som låg på sitt yttersta? Varför skulle han styrka honom i säkerheten, sägande: *Du skall vederfås* (efter grundtexten: *Du skall levande leva*), när han dock visste, att han skulle dö? Ja säg det. Se då här – så handlar Gud med skrymtare, som låtsas fråga honom, men på samma gång icke vilja tro annat, än det som behagar dem. Av de stora

skänker, som medfördes, såg profeten genast, att konungen önskade få ett tröstligt svar, att det icke var honom lika angeläget att få veta rätta sanningen, som att blott bliva uppmuntrad; då visste han även, att om han ock sagt honom sanningen, så hade han likväl icke trott den och bättrat sig. Då var det enligt med Herrens heliga rättfärdighet att giva honom svar efter hans hjärtas önskan och låta honom dö i sin säkerhet.

På denna Guds rättfärdighetsdom hava vi många exempel i skriften: »Jag skall förstocka Faraos hjärta» – säger Gud själv – »på det att egyptierna må förnimma, att jag är Herren» (2 Mos. 14: 4). Men när och varför? Jo, emedan Farao hade haft rika tillfällen att se, det Herren var den rätte Guden, och likväl hade föraktat honom, hans ord och bud. Ja, om sitt utvalda egendomsfolk, judarna, säger Herren: »Förstocka detta folkets hjärta och gör dess öron lomhörda och förblinda dess ögon, att det icke kan se med sina ögon, eller höra med sina öron, eller förstå med sitt hjärta, och omvända sig och varda helat» (Jes. 6: 10). Men varför, huru och när sådant sker, det säger han oss i Ps. 81: 12, 13, nämligen: »Mitt folk hörde icke min röst; då lät jag dem gå i *deras hjärtans hårdhet*; så att de fingo vandra efter sina egna rådslag.»

Ännu ett märkligt exempel härpå hava vi uti 1 Kon. 22: När konung Ahab vill gå till strids emot Ramot i Gilead, rådfrågade han fyra hundra falska profeter, vilka alla med en mun sade: »Drag åstad, och Herren skall giva det i konungens hand.» Men den ende sanne Herrens profet, Mika, Jimlas son, ville konungen icke fråga, utan sade: »Han är mig förhatlig, emedan han aldrig profeterar mig något gott, utan endast ont.» Men när han äntligen, på Josafats föreställning, skickade även efter honom, uppmanade budet profeten att, konungen till behag, instämma med de övriga profeterna; och därför, när Mika kom inför konungen, sade han: *Drag åstad och var lyckosam; och Herren skall giva det i konungens hand.* Men nu låtsade Ahab vara angelägen om sanningen och sade: »Huru många gånger skall jag besvärja dig, att du icke säger mig annat än sanningen i Herrens namn?»

Då sade Mika: »Jag har sett hela Israel förströdd på bergen såsom får, vilka ingen herde hava; och Herren sade: Dessa hava ingen herre. Vände var och en om hem igen i frid.» Och nu uppenbarade profeten ännu en syn. Märk och giv akt! Han sade: »Jag har sett Herren sitta på sin tron, och himmelens hela härskara stå utmed honom på hans högra sida och hans vänstra; och Herren sade: Vem är, som vill tubba Ahab att draga åstad för att stupa i Ramot i Gilead? Och de svarade, den ene så och den andre så. Och anden gick fram och ställde sig inför Herrens ansikte och sade: Jag vill tubba honom. Och Herren sade till honom: Varmed? Och denne svarade: Jag vill gå och bliva en lögnens ande uti alla hans profeters mun. Och han sade: Du må tubba honom, och du skall kunna det. Gå åstad och gör alltså.»

Slutet blev, att Ahab, som hade besvurit profeten att säga honom sanningen i Herrens namn, efter alla dessa varningar likväl reste; och profetians fullbordan tänkte han förekomma genom att förkläda sig; men emot Herrens dom hjälper ingenting. Ahab blev skjuten genom livet, och hären fick draga hem utan konung.

Se här, så handlar Herren: den, som icke vill höra Herrens röst, skall få höra fyra hundra falska röster; skall därav så förtjusas och förstockas, att även när han sedan får den allvarsammaste varning av Herren, skall han icke vara bekväm att hörsamma denna, utan följa sitt eget råd och resa av till sitt yttersta fördärv.

Se här, o människa – så handlar Gud! Så ser du, vad det är: *Gud låter icke gäcka sig!* (Gal. 6: 7.) Är du icke själv angelägen om att få veta blotta sanningen och verkliga förhållandet med dig, så lär du väl slippa; vill du så nödvändigt hava en tröstlig tanke om dig, så får du även så hava; vill du icke höra och akta Herrens röst, så skall han snart »låta dig gå i ditt hjärtas hårdhet, så att du får vandra efter *dina egna rådslag*.» O, en förskräcklig Guds rättfärdighetsdom! Herren känner, huru många ibland oss som den drabbat; men mångenstädes ser det illa ut. Det finns nämligen religiösa människor, som uppenbarligen sakna de väsentligaste, i ordet allra tydligast utsatta kännetecknen på ett sant nådeliv, men som därjämte äro alldeles obekväma att en enda stund misstänka sitt tillstånd, att giva akt på Kristi ord därom och därefter allvarligt pröva sig. Och de tyckas ändå vara nitiska om gudaktighet och salighet, havande under tiden huvudet och munnen fulla av Guds ord – även de ord, som påtagligen fördöma dem själva.

Sådant är allt detsamma, som vi nu skådat, nämligen att den, som på ett lösligt och skrymtaktigt sätt bemöter Guds Andes väckelser och Guds ords utsagor och icke själv är rädd för att bliva bedragen, icke själv är angelägen att få veta det värsta hos sig, få veta de doldaste farorna, den låter Gud så förstockas, förtjusas, förblindas och förhärdas, att han omsider är rent av viss och glad i sin inbillade, sin döda tro, och aldrig mera står att väckas.

Men vi vilja komma till själva saken, framdraga och betrakta några av Kristi egna ord om detta ämne; vi vilja låta honom själv tala härom – honom som ju ändå till slut skall komma och hålla dom över oss alla, över levande och döda. Vi skola härvid noga vakta oss för alla våra meningar och blott försöka fatta meningen av Kristi egna ord – varvid Herrens Ande själv vare oss nära, lyse och lede oss i sin sanning!

Först är det märkvärdigt att skåda, horn utav alla de heliga Guds män, som talat i skriften, profeter och apostlar, ingen har så ofta och så tydligt som *Kristus* själv¹ talat om denna hemliga död, dessa självbedragna fromma. Det var honom, *evigheternas Fader*, som kom ned från himmelen och som bäst kände alla hemliga och dolda förhållanden, som har kastskoveln i sin hand, och som själv är Herden för fåren och sade: »Jag känner mina får» – det var honom förbehållet att uppenbara lönnöden inom sitt rike. Därför, *hören honom!* Han återkom ofta till detta ämne.

Den ena gången talar han om lärare, vilka på den yttersta dagen skola säga till honom: »Herre, Herre, hava vi icke i ditt namn profeterat, och i ditt namn utdrivit onda andar, och i ditt namn gjort många kraftiga gärningar? » – och vilka han skall svara: *Jag kände eder aldrig; gå bort ifrån mig, I ogärningsmän* (Matt. 7: 15–23).

Den andra gången talar han i en liknelse om jungfrur vid ett bröllop, vilka med sina lampor gå ut emot brudgummen, men av vilka hälften voro fåvitska, saknade olja i sina käril och blevo utestängda.

Den tredje gången om en man vid bröllopsbordet, som icke har bröllopskläder, och vilken brudgummen låter binda och kasta i mörkret utanför (det är härvid ingenting förskräckligare, än att han både om jungfrurna och om denne man säger, att vad som felades dem icke blev uppenbart, förrän då brudgummen kom).

Den fjärde gången talar han om grenar i honom, som icke bära frukt, och som till slut skola bortkastas och brännas. Den femte gången säger han direkt till en kristen biskop, som aposteln Johannes hade tillsatt: »Du har namnet, att du lever, och du är död» (Uppb. 3:1). Den sjätte gången till en annan sådan biskop: »Emedan du är ljum och varken kall eller varm, skall jag utspy dig ur min mun» (Uppb. 3:16).

Då nu Kristus, den milde Frälsaren, som ju helst ville trösta arma syndare, så talar, visserligen är det någonting, han ser och vet, någon stor och hemlig fara, som hotar fromma människor och som är värd att beaktas; visserligen lär det vara en gruvlig villfarelse, som de hysa, vilka hålla allt religiöst för gott och saligt, vilka mena, att blott en människa är religiös, så är allt väl. Men du har Kristi religion, menar du. Märk då, o människa, att här talas icke om religiösa av andra religioner, utan just inom den kristna; vi se, att Kristus på alla de anförda ställena talar om sådana.

Han säger: De skola profetera *i mitt namn* – *de äro grenar i mig* – *jungfrur*, som vänta *brudgummen* – där var en man i *bröllopet* (bröllopet är bibelns bild av Kristi nåderike på jorden). Biskoparna i Sardes och Laodicea voro *kristna* församlingars föreståndare. Vad som måste undersökas, är således, huruvida du, som vet, förstår och kan tala både om bättring och tro, även verkligen själv äger dessa stycken i hjärtat, i övning och erfarenhet, eller om du till äventyrs har dem blott i förståndet, i idén, i inbillningen. Låtom oss därför något närmare betrakta Kristi ord.

Uti Matt. 22 säger Kristus, att »himmelriket», d. ä. hans nåderike på jorden (ty i himmelen sker icke sådant, som här förekommer), är likt ett bröllop, som en konung gjorde åt sin son. Härtill bjöd han många; men de flesta föraktade bjudningen och ursäktade sig, att de icke kunde komma, den ene hindrad av sitt jordagods, den andre av sin köpenskap, den tredje av sin maka. Dock var det icke alla, som så föraktade kallelsen: nej, många anammade den: *bröllopssalen blev fullsatt av bordsgäster*.

Men nu säger Kristus, att just ibland dessa, som hade anammat kallelsen, kommit till bröllopet och sutto vid borden, fanns också en man, som icke hade bröllopskläder, utan satt där i sina egna kläder, och att han blott därför blev bunden till händer och fötter och kastad i mörkret utanför. O, vad är detta? Vad menar Herren? Mannen var ju kommen till bröllopet, tillhörde icke de föraktare, som uteblev, utan satt vid bröllopsbordet ibland de andra lyckliga gästerna. Ja, vad är detta annat, än att det finns människor, som icke blott på sina hjärtan erfarit Andens kallelse och väckelse, utan ock så till vida åtlytt dem, att de

¹ Samma anmärkning gäller även om några andra ämnen, såsom om den yttersta domen, om himmelen och helvetet och andra dylika evighetsförhållanden, dem Kristus förnämligast uppenbarat.

börjat söka sin salighet, övergivit sina förra fåfängliga »gator och vägar», levnadssätt och sällskaper, och förenat sig med de trogna uti umgänge, uti seder och iakttagelser, uti Guds ords läsande, hörande, sjungande, uti böner och betraktelser, uti någon kristlig verksamhet, korteligen uti allt, som anses mest hörande till en allvarligare gudaktighet, än mängdens?

Ty omöjligt kan denne man beteckna den stora, säkra hopen bland oss; ty var hade vi då dem, som emottogo kallelsen, men icke kommo? Hedningarna, som icke hava ordet, hava ju icke bjudningen. Vi finna alltså, att denne man är en religiös man, betecknar ett religiöst folk inom de trognas församling, efter han fanns i bröllopet och icke hade föraktat kallelsen – och dock sakna dessa något så väsentligt, att de kastas i mörkret utanför.

Alldeles detsamma, som denne man, beteckna också de fem jungfrurna i bröllopet, som icke hade olja i sina käril (Matt. 25). Där säger Kristus, att »*himmelriket skall varda likt tio jungfrur*, som togo sina lampor och gingo ut att möta brudgummen», m.m. Under hela tiden, som de väntade, märktes ingen skillnad emellan de visa och de fåvitska; nej, de voro alla jungfrur, alla hade de sina lampor, alla voro de utgångna emot brudgummen, alla väntade på det glada inträdet med honom i bröllopssalen, i härligheten.

Men vid midnattstid, då anskriet hördes: »Se, brudgummen kommer! » då först blev den omständigheten uppenbar, att hälften av dem saknade olja, att deras lampor icke brann – och de blevo för evigt utestängda från bröllopsglädjen. Märk här: de voro *jungfrur*, d. ä. från allmänna hopen och dess tygellösa väsende *avskilda* själar, vilket ock betecknas med orden: *de gingo ut*. Och att de voro för Kristi skull utgångna, betecknas därmed, att de gingo ut att möta *brudgummen*. Därjämte voro de i de visa jungfrurnas sällskap och hade *lampor*, lika med dem, d. ä. allehanda yttre goda gärningar och fromma iakttagelser, varigenom de trogna pläga »låta sitt ljus lysa för människorna», men vilka gärningar och iakttagelser kunna övas både *med* och *utan* den rätta bevekelsegrunden. Allt talar således om fromma själar.

Men ännu förskräckligare och starkare är detta uttryckt i Joh. 15: 2, då Kristus säger: *Grenar i mig, som icke bära frukt*. Var och en eftertanke, vad det ordet kan innebära! – Och i Matt. 7: 22 säger Herren utan bildspråk, huru mycket man kan göra i hans namn och dock icke vara rättsinnig, att man kan i *hans namn profetera*, man kan i hans namn göra *tecken och under*, såsom att *utdriva onda andar*, uppväcka döda, *korteligen, göra många kraftiga gärningar*. Och biskopen i Sardes var både i lära och vandel sådan, att han allmänt ansågs för en levande själ; men var det dock icke: *Du har namnet, att du lever, och du är död* (Uppb. 3: 1).

Vem skulle icke frukta för sig själv vid sådana ord av Kristi mun? De rättsinnigaste och anderikaste kristna hava vid sådana ord ofta hyst stor fruktan att möjligtvis vara bedragna och med kraft och iver ropat: »Utrannsaka mig, Gud, och se till, om jag är stadd på en olycksväg» o. s. v. Skulle blott *du* icke behöva frukta, icke behöva giva akt på Kristi ord härom? Vi gå nu att se, vad som har saknats hos dessa fromma, vilkas ändalykt blivit så förskräcklig.

Bröllopskläder? – »Du har icke *bröllopskläder*» Vad kan väl det betyda? I Uppb. 19 står, att det vid Lammets bröllop blev bruden givet, att kläda sig i glänsande och rent fint linne – och då tillägges: »ty linnet är de heligas rättfärdighet», v. 8. Vilken denna de heligas rättfärdighetsklädnad är, ses vidare i det sjunde kapitlet, där det om den saliga vitklädda skaran förklaras: »Dessa äro de, som komma ur den stora bedrövelsen; och de hava *tvagit sina kläder och gjort dem vita i Lammets blod*; därför äro de inför Guds tron», v. 14. Och i tredje kapitlet säger Kristus till den ljumme läraren i Laodicea: »Jag råder dig att av mig köpa... *vita kläder*, att du må kläda dig och din nakenhets blygd icke synas», v. 18.

De, som äro i bröllopet, men sitta där i sina egna kläder och icke hava konungens bröllopsdräkt, äro alltså de slags religiösa, som med mer eller mindre allvarlighet, nit och gudaktighet, dock ännu gå blott i sin egen rättfärdighet, aldrig ännu rätt känt sin synd, aldrig blivit avklädda sin egen fromhet och iklädda en annans, nämligen Kristi rättfärdighet, aldrig ännu kunnat av hjärtat med salig blygsel bekänna: »Jag är i Lammets död och blod nog salig, helig, ren och god. »

Dessa fromma, som icke hava bröllopskläder, äro av åtskilliga slag. Somliga mena sig vara iklädda Kristus, **men äro det icke**; andra åter veta, att de icke äro iklädda honom; och ännu andra äro också

fientliga emot denna trons rättfärdighet. Fientliga? Ja. För att icke tala om dem, som rent av fömeka trons rättfärdighet, vilka icke ens kunna sägas *vara i bröllopet* eller, med de fåvitska jungfrur, »gå ut att möta brudgummen», utan äro hans *uppenbara fiender* – så finns det i de kristnas hop några fromma, stundom ganska allvarliga, som, mitt under det de berömma Kristus och tron såsom den enda vägen till livet, likväl i hjärta och sanning äro dess fiender, ofta ovetande och under någon vacker förevändning.

De göra nämligen såsom de otrogna Judarna, vilka menade: »Messias är just åt oss lovad, honom veta vi väl att värdera, men – han måste vara en stor, härlig Herre, – icke denne timmermansson från Nasaret. »Så ock dessa. De säga: »Kristus och tron är den enda vägen till livet; men – den stora nåden, Kristus och hans förtjänst må ingen tillägna sig, som icke först blivit sådan, som ordet kräver» (det ordet, som *kräver*, *kallas lag* – således: icke förän lagen blivit uppfylld). Vidare: »Icke heller får man vara viss, tro så säkert och så mycket – nej, jag vill förödmjuka mig, såsom en arm syndare, jag vill kämpa, bedja, lida, och då skall väl Gud vara mig nådelig och i sin tid skänka mig tron i hjärtat o. s. v.¹

Ofta göra de nätet fint, hopblanda sanning och lögn och säga: »Kristus själv, nåden och evangelium fordra ju, att *bättring* skall gå *före tron*»; sedan beskriva de denna bättring så, att de göra därav *en förbättring*, vilken, om den någonsin bleve hos syndaren sådan, som de mena, drömma, yrka och förestäva, vore detsamma som helgelsen. Många av dessa mena också, att de själva äro i tron, klädda i Kristi rättfärdighet, fastän de kommit därtill på den vägen, att de blivit bättre och bättre och omsider, under denna stigande förbättring, ansett sig böra få tro – »på Kristus! »

Men detta är i sanning en självgjord tro. Den rätta tron uppkommer på helt motsatt väg, nämligen så, att man tyckes bli allt sämre, synden rör sig allt väldigare, och syndaren stannar slutligen rent av i misströstan på hela sitt bättringsföretag, hela sitt strävande, kan icke *ångra*, icke *bedja*, icke *älska*, utan ligger såsom *död och förstelnad*; men just såsom sådan, just då det ännu är som olyckligast, blir han genom evangelium, genom *Kristus*, genom det, som *Kristus själv gjort för oss*, som en brand ryckt ur elden, frälsad, tröstad, rättfärdig och salig. Så talar skriften om den rätta bättringen. Se Rom. 3: 19-25; 5: 20; se hela sjunde kap.

Visserligen kan man också före tron bli bättre och bättre – men blott på ett visst sätt, på ett olyckligt sätt – blott därigenom, att lagen, bättringen icke kommer ned till hjärtats djup, utan håller sig på ytan – blott med den bättring, som Kristus kallar en *vitmenad grav, som innantill är full av dödas ben och all orenlighet*. På detta sätt kan man före tron (således *utan* tron) bli bättre och bättre – men *endast* på detta sätt. Sådana hava då även tröst och frid – i sin bättring, sin gudaktighet, sin allvarlighet, sin renlärighet, sitt utgående från världen, sin religiösa verksamhet. De säga visst icke, att sådant är deras trosgrund; men att de likväl fingo tröst genom detta, bevisas därav, att när detta lyckades dem, då kunde de tro, då voro Kristus och nåden tillräckliga, men eljest icke. Sådana skall Kristus, som aldrig ville vara en hjälpsfrälsare, utan en hel frälsare, en dag fråga: »Huru kom du här in, då du icke har bröllopskläder? Binden hans *händer och fötter*», gärningar och vandel, »och *kasten honom*» m.m.

Men det finnes andra, som själva veta, att de icke börjat tro, icke äro klädda i bröllopskläder. Dessa äro ofta allvarliga, redliga, välmenande, arbetande och betungade, ja, stundom förtvinande, försmäktande, förstelnade, fördömda; men spjärna och kämpa och vänta, att det en gång skall bli bättre med dem, då även de skola få tro, mena de; men detta *bättre* blir aldrig varaktigt, utan så snart en frestelse påkommer, följa de med, försynda sig, förtvivla, känna lättsinne, egenkärlek, försynda sig åter, förtvivla åter, känna åter lättsinne, egenkärlek – korteligen, de mest stridiga saker finnas hos dem tillhoppa i en ömklig blandning.

Och i denna brokiga och trasiga klädnad vandra de framåt. Och först och sist heter det: »Omöjligt kan jag få tro på Kristus, jag som är så här. »Därtill bidrager alltid, att de med *tro* mena, att *tro sig vara en kristen, tro, att allt är väl hos dem*; men att det icke är så väl med dem, därpå få de stundligen alltför starka bevis. Sådana själar borde, så långt ifrån att tro, att allt är väl med dem, att de äro kristna, tvärt om en gång låta övertyga sig, att det är riktigt illa med dem, ja, vida värre, än de mena, emedan de dels äro utan bröllopskläder, dels ock sträva framåt på en väg, där de omöjligt kunna komma fram, arbeta på en sak, som de till slut skola nödgas giva förlorad; de borde låta övertyga sig om, att det är riktigt illa med dem, att de alls icke äro kristna. Och det just därför, att de icke vilja, mitt i eländet, tro på Kristus, utan envist och oavlatligt ävlas med att först bli bättre och först få bevis, att de rätteligen trott, då de likväl

ännu icke gjort det; just därför, att de aldrig vilja övergiva detta sitt strävande och i dess ställe höra och anamma vad Kristus med sitt blod och sin död uträttat. De böra låta övertyga sig, att om döden överraskar dem, medan de ännu gå i denna sin egen ömkliga och trasiga klädnad och icke hava iklätt sig Kristus, så få de den domen: »Denne har icke *bröllopskläder*; binden hans händer och fötter» m.m.

Helt annan sak är det med dem, som i allt detta elände dock ogilla sin egen otro och egenrättfärdighet, därför bestraffa sig själva, giva ordet rätt och önska sig den nåden att kunna tro; hos dem är den sanna tron redan verkligheten tänd. Men de enträtna som icke vilja övergiva sin egenrättfärdighetsväg och söka nåd som idel nåd, dem drabbar domen, och all deras allvarlighet, redlighet, ödmjukhet och försiktighet skall intet hjälpa dem; här gäller intet annat än konungens *bröllopskläder*

Nu återstår ännu ett stycke till självprövning – ett stycke, som egentligen är det avgörande. Detta angår oss, som tro, att vi äro i tron, klädda i Kristi rättfärdighet, som veta att omtala och berömma tron och nåden såsom vår enda salighet, men till äventyrs kunna ovetande vara bedragna med en falsk tro, en självgjord och död inbillningstro. Vi vilja betrakta Kristi ord om *grenarna i vinträdet*, och vilka kännetecken han uppgiver på dem, som skola bortkastas.

Hans ord läsas i Joh. 15: *Jag är det sanna vinträdet, och min Fader är vingårds- mannen. Var och en gren i mig som icke här frukt, den tager han bort; och var och en som bär frukt, den rensar han, att den må bära mera frukt.*

Här talar Kristus om några *grenar i honom, som icke bära frukt*, och vilka skola borttagas – ja, *bortkastas, förtorkas och brännas*. Dessa ord, uttalade av denne milde Herren, äro ju förskräckliga, helst som han kallar dem *grenar i sig!* Vad kan han väl hava menat härmed? Då han här kallar dem *grenar i sig*, är visst icke meningen, att någon verkligen kan vara rättsinnig och förbliva i honom, i tron, och dock vara *ofruktbar* och bli *förkastad*; ty han säger strax nedanför: »Den som förbliver i mig, och jag i honom, han bär mycken frukt.»

Utan Herren vill med de orden, *grenar i mig*, fint och skarpt uttrycka, huru stor likheten mellan de äkta och oäkta barnen (Ebr. 12: 18) kan vara, huru mycken fromhet, bekännelse och yttre gemenskap med honom och med de sanna kristna en människa kan hava, och dock icke äga det sanna livet, saften och kraften av honom, vilket skulle bevisa sig genom frukterna. Således är både innehållet och talesättet här detsamma, som när Herren talade om jungfrur, som gå ut emot brudgummen, men av vilka hälften äro fåvitska, äro utan olja och bli för evigt utestängda – och till sardesängeln: »Du har namnet, att du lever, och du är död.»

Låtom oss nu betrakta Herren Kristi ord. Han säger om de äkta goda *grenarna*, dessa *som bära frukt*, att dem *rensar* vingårdsmannen, d. ä. skär, tuktar och böjer dem, borttager vad som hindrar deras växt, och låter dem icke växa efter behag; men de *grenar* åter som icke bära någon frukt, de slippa vingårdsmannens kniv, de få vara i fred, onäpsta, orensade, ty de skola ändock blott brännas.

Deras utmärkande tecken äro således: 1: o, att de icke bära frukt; 2: o, att de icke av vingårdsmannen tuktas och rensas, utan äro fria och lediga att växa efter behag.

Se nu här, nog vore väl här anledning för var och en att stanna och pröva sitt tillstånd, att med fruktan och uppriktighet mot sig själv pröva sig efter sådana Kristi egna ord. Men ack! – det skall genast sannas, att trädgårdsmästarens kniv icke träffar de oäkta *grenarna*, utan endast de äkta; att »de som borde frukta sig, de frukta intet, och de som icke borde frukta, de frukta». Det skall genast vara ett hemskt tecken hos mången, att han omöjligt kan frukta för sig, eller en enda stund allvarligt pröva sig, utan skall vara så viss och nöjd med sig i följd av sin lugna känsla, sin gamla fromhet och religiositet, att Kristi ord skola gå honom förbi såsom ett lätt väder.

O, att dock den »lyckliga stunden» nu för någon vore inne – den stund, då det bleve honom givet att se, vad som ännu fattas honom, att uppvakna från sin hemliga död och falska andlighet! Du hoppas, att du är en kristen, att du står i tron och har Guds nåd; du har kanske en sådan frid i din känsla, en sådan tillförsikt i bönen, en sådan kärlek till Guds ord, så många prov på Guds kärlek, att du omöjligt kan annat tycka, än att du är uti hans nåd. Ja, du tänker kanske med frimodighet: *Jag* har ju länge varit en bland de kristna, varit utgången från världen, ja, lidit försmädelse för min gudaktig- het; jag har ju stritt för Kristi

sak, haft religiös verksamhet – var och en vet, att jag är en kristen o. s. v.

Nu, detta är allt goda saker – många tusende hava icke sådant att framvisa – men käre! icke bevisar ännu detta, att du ock är en levande och sann kristen; nog är likheten så stor mellan de äkta och oäkta grenarna, mellan de visa och de fåvitska jungfrurna, att du med allt detta kan vara bedragen. Prova dig därför på *det sätt, som ordet lär*. Kristi ord här, Joh. 15, och allt Guds ord yrkar ju beständigt, att *tron skall bevisa sin äkthet genom de frukter, som följa av henne*. Nog är också en kristen svag, bristfull, syndig, nog är nåden stor, oförskyld, överflödande, därom är ingen fråga; men det är dock några vissa verkningar och frukter, som tron, Anden och nya födelsen alltid medföra, även hos de svagaste nådebarn; det är om dessa frukter och verkningar, det nu är fråga.

Här tänker du måhända på några goda gärningar, som du utövar, några synder, som du avlagt, några andliga förmögenheter, någon religiös verksamhet, som du har, och menar, att detta ju vittnar om din tros liv; men undersök, om ock skriften låter det därvid bero. I Matt. 7: 22 säger Herren: »Många skola säga till mig på den dagen: Herre, Herre, hava vi icke profeterat i ditt namn, och i ditt namn utdrivit onda andar, och i ditt namn gjort många kraftiga gärningar? Och då skall jag bekänna för dem: Jag kände eder aldrig, gån bort ifrån mig, I ogämingmän. »Vi skola därför pröva och eftersinna, om just samma verkningar, som skriften uppger, såsom trons och Andens frukter, hava följt och ännu följa av vår tro.

Vi företaga oss t.ex. följande ställen:

Uti Gal. 5: 22, 23 säger aposteln: »Andens frukt är kärlek, fröjd, frid, långmodighet, mildhet, godhet, trohet, saktmodighet, återhållsamhet. »Uti 2 Kor. 4: 13: »Emedan vi hava samma trons Ande, så – enligt vad som är skrivet: Jag trodde, därför talade jag – tro ock vi, därför tala vi ock. »Lägg till denna punkt Kristi klara och tydliga ord i Matt. 12: 34: »Varav hjärtat är fullt, därav talar munnen. »Uti 1 Joh. 5: 4: »Allt det som är fött av Gud, det övervinner världen; och detta är den seger, som har övervunnit världen, vår tro. »Och slutligen de ord av Herren Kristus, vilka vi redan anförde: »Var och en gren som bär frukt, den rensar han, att den må bära mera frukt» – jämförda med aposteln i Ebr. 12: 8: »Om I ären utan aga - så ären I oäkta och icke söner. »

Av dessa bibelrum finna vi, att skriften såsom trons och Andens frukter, såsom kännetecken på de äkta grenarna i Kristus uppger, först *kärlek, fröjd, frid, långmodighet, mildhet* m.m., för det andra dessas utbristande i *talet, det nya andliga talet*, en kristlig »munnens bekännelse»; för det tredje, att *den pånyttfödda människan övervinner världen*, d. ä. hon är icke slav under någonting; och för det fjärde, att hon med allt detta står under *en daglig tuktan av Herrens Ande*. För att kunna rätt pröva sig härefter, är nödigt att först förstå själva frukterna och skilja de äkta från de oäkta. Ty här är ännu den faran att man också missförstår själva frukterna, tar för fikon och vindruvor, vad som icke verkliga är sådana. Därför är åter här nödigt giva akt på ordet, huru det också beskriver dessa frukter.

Den första var *kärleken*. Kärleken till Gud få vi betrakta vid den punkten: »Allt det som är fött av Gud, det övervinner världen. »Den kärlek, som Kristus och apostlarna, särdeles Johannes, egentligen uppgivit såsom tecken på Guds barn, är *den inbördes kärleken bröderna emellan*. Såsom vi kunna se av Joh. 13: 35; 1 Joh. 2: 9–11; 3: 14; 4: 7, 12, 20; 5: 1, 2 m.fl., där de orden ideligen förekomma: *Om I haven kärlek inbördes – om vi älska bröderna – om vi älska Guds barn – älska den, som är född av honom* o. s. v. För att icke bedraga sig i avseende på detta kännetecken, är nödigt att märka, t.ex. först:

Mången har ett religiöst broderskap, som han älskar, men är dock icke Jesu lärjunge. Fariséerna älskade också varandra såsom bröder, sadducéerna likaså; alla partier äro förenade med en viss brödrakärlek. Jag måste därför jämte kärlekstecknet hos mig och mina bröder även finna de övriga tecknen, som visa, att vi icke blott äro religiösa, utan också kristna, vi måste ock hava den rätta församlingens tecken – varom snart mera.

Men för det andra, vad som är besynnerligare: *Mången älskar sanna Guds barn, älskar dem, som äro födda av Gud, men är dock icke själv en sådan*. Detta sker nämligen då, när deras kärlek icke är av en rätt grund och art. Johannes skriver om den rätta grunden: »Var och en som älskar den, som födde, han älskar ock den, som är född av honom. Därav veta vi, att vi älska Guds barn, när vi älska Gud» (1 Joh. 5: 1, 2). Giv akt på, huru din kärlek till bröderna uppkommit, eller varför du älskar dem, om det är *därför, att de äro födda av Gud*, eller om det är för någon särskild älsklig, personlig egenskap, som du finner hos någon viss; giv akt på, om din kärlek då ock uppkom därav, att du själv sökte Herren, hungrade och

törstade efter hans nåd, eller fann denna nåd och frid med Gud och började då att så älska honom, att så snart du såg eller hörde, att också någon annan sökte och älskade Herren, så blev han dig, blott därför, så kär, så älsklig och med dig så förbrödrad, att du glömde alla hans andra egenskaper. Ja, om hans utseende, hans umgängessätt och natursinne voro än så svåra, så var dock han, blott för det han sökte Herren, mycket kärare och behagligare för dig, än den bästa världsmänniska, som har den mildaste natur, men icke frågar efter Herren. Se, detta heter älska barnet för faderns skull.

Härpå lade Kristus all vikt, då han talade om kärlek till hans lärjungar, t.ex. då han i Mark. 9: 41 så uttrycksfullt säger: »Vilken som giver eder att dricka en bägare vatten *för det namnet, att I hören Kristus till, sannerligen*» m.m., och då han i Matt. 10: 41, 42 säger: »Den som mottager en profet *för hans namn av profet*» – »en rättfärdig *för hans namn av rättfärdig*» – »eller *för hans namn av lärjunge*» o. s. v., det är: därför, att han är en »profet», en »rättfärdig» – *därför*, att I ären lärjungar till mig, utan avseende på *något annat*.

Det finnes nämligen de, som älska kristna, men icke såsom *kristna*, utan såsom *människor*, icke för deras namn av kristna eller därför, att de höra *Kristus* till, utan t.ex. därför, att de äro så älskliga umgänges- människor, så milda, så medgörliga eller så hjälpsamma, så välgörande, eller, såsom partimakare älska sina anhängare, därför, att de i alla punkter hava samma mening som de, och vilket då heter: att de äro renläriga, hava sanningens kunskap o. s. v.

Här är icke därom fråga, om icke alla kristna *böra vara* allt detta, nämligen milda, medgörliga, hjälpsamma, i läran överensstämmande m.m., utan frågan är om din *kärleks grund*, huruvida din kärlek står på sådana saker, eller om den står på den grund, som Kristus och aposteln yrkar; om du älskar en kristen blott därför, att du märker, det han älskar din Frälsare samt är älskad av honom – att han är född av Gud, att han hör Kristus till.

Vidare: bland trons frukter räknade aposteln också *frid*. Därvid skola vi åter märka: *mången religiös kan hava en inre frid, och den är dock icke Andens frukt, icke ett gott tecken*. Det är just denna din frid, som nu torde böra rubbas. Giv akt på *grunden* och *arten* av din frid. Om den rätta friden säger aposteln: »Då vi nu hava blivit rättfärdiggjorda av tron, hava vi frid med Gud genom vår Herre Jesus Kristus» (Rom. 5: 1). Tänk efter, huru du fått din frid och dagligen får den; om den verkligen är en följd därav, att du såsom en helt förlägen syndare fick genom ordet tröst av Kristi rättfärdighet.

Och eftertänk, om du ännu dagligen på samma sätt får din frid, eller om den icke till äventyrs växer av sig själv i ditt hjärta, om den icke till äventyrs kommer blott av ett friskt, lätt blod, eller därav, att du ingen anfäktning har av dina synder, utan lever lugn och nöjd med dig själv. Den rätta friden är *fattiga syndares frid i Kristus*, som uppkommer därigenom, att de så läsa och höra ordet om honom och hans rättfärdighet, att de därav varda tröstade och glada. Ty, säger aposteln: »Då vi nu hava blivit rättfärdiggjorda av tron» m.m. Och så säger han där icke blott *frid*, utan *frid med Gud* d. ä. vänskap och gott förhållande med Gud, varigenom man ock har frid i samvetet, har inre ro och glädje.

Vad här är sagt om kärlekens och fridens *grund*, *uppkomst* och *art*, bör även märkas om Andens övriga uppräknade frukter, *långmodighet*, *mildhet*, *godhet* etc. Ty såsom dygder finnas dessa ofta större hos somliga otrogna än hos vissa redliga nådebarn, men blott såsom ett verk av *naturen*, av ett mildare temperament, av en god uppfostran eller eget bemödande o. s. v. Undersök om dessa dina dygder äro *Andens frukter*, äro följder därav, att du fick nåd och frid med Gud, och att denna nåd verkat, böjt och bevekt ditt hjärta härtill, vilket då icke avgår utan strid och svårighet av köttet – såsom redliga kristna i avseende på dessa dygder, tålmod, mildhet, saktmodighet, ofta bittert klaga över brist, svaghet och strider, då de till äventyrs hava av naturen ett svårt temperament, ett häftigt blod; vilken klagan, strid och uselhet då är vida bättre tecken, än de andras förmåga, starkhet och fullkomlighet.

En utmärkande trons frukt var också *munns bekännelse*, det nya andliga tungomålet. Men måtte ingen bedraga sig härpå, utan betänka: *mången kan föra bebyggelsen, kan mycket tala i, andliga ämnen, om både lagen och evangelium, om både bättring, tro och helgelse, och där är dock ingen sann Kristi bekännelse och intet tecken till andligt liv*.

För att icke nämna lärare, vilka hava till sitt ämbete att tala andligt och därför, om de vilja eller icke, måste studera därpå och vinnlägga sig därom, i så finns det även andra fromma, som föra mycket andligt på tungan, utan att det sanna livet bor i hjärtat. Giv då akt på *grunden* och *arten* av ditt tal. Giv akt på, om

det uppkommit och dagligen uppkommer på det sätt, som skriften talar om den rätta bekännelsen. »Jag trodde, därför talade jag» (2 Kor. 4: 13), och åter: »Med hjärtat tror man till rättfärdighet, och med munnen bekänner man till frälsning» (Rom. 10: 10).

Se här: när du talar därför, att du tror; när du först genom hjärtats tro är rättfärdigad och sedan *därför* talar – *därför*, att du funnit Jesus och i honom nåd, frid och salighet, och därav blivit så glad och levande, att du icke kan tåla därmed, så att därom sannas: »Varav hjärtat är fullt, därav talar munnen» – se, då vittnar det om liv i Kristus, eljest icke.

För det andra: giv akt på själva talets *art* och *innehåll*. Många fromma tala och tala mycket och tala andligt, men aldrig vad som kan kallas att *bekänna Kristus*. De tala blott i kyrkliga ämnen, om religioner och sekter, om lärare och läror, om villfarelser och synder, nämligen hos andra, men märk: kanske icke en enda gång om *Frälsaren*, eller om *egna synder*, eller om *syndernas förlåtelse*, om *nåden* och *barnskapet hos Gud* – dessa för Guds barn så ljuvliga ämnen. Och varav kommer det, att det icke smakar dem att tala om dessa ämnen? Står det icke uttryckligt: »Varav hjärtat är fullt, därav talar munnen? »Aldrig var det väl svårt att tala om sitt älsklingsämne! Vad vittnar väl den där avsmaken, ja, skyggheten för att tala om sådana härliga saker? Var och en tänke på den frågan! Här är dessutom viktigt att giva akt på, icke vad du *kan*, utan vad du *vill* tala om. Vad du *kan* tala, må vittna om, vad du har *i förståndet*; men vad du *har lust* att tala, vittnar om, i vad du har *i hjärtat*. Här kunna väl inträffande omständigheter, sällskapet smak, tillfällig kallsinnighet o. dyl. göra, att en rätt kristen stundom icke talar om sina egentliga älsklingsämnen; men giv blott akt på, vad som *är* ditt *käraste* tal, och vad som mest förekommer *då, när du är i ditt käraste och förtroligaste sällskap*; det skall vittna, om Kristus är ditt hjärtas liv och skatt eller icke.

Äntligen var det också ett tecken på de goda, äkta grenarna, att vingårdsmannen *rensar dem*. Men för att icke tala därom, att *yttre lidanden* ingenting bevisa i avseende på själstillståndet, efter de ju äro gemensamma för alla slags människor, till och med oskäligen djur, så skola vi ock anmärka: *mången har inre kval och förebråelser för sina synder, och där är likväl intet tecken, att han står under Andens tuktan, att han är ett barn under fadersagan*. Konung Saul hade samvetsförebråelser och kval över sina synder, så att han ock grät och erkände sin ondska (1 Sam. 24: 17, 18), men drevs dock av djävulen.

Kain hade ock ett oroligt samvete, ett bävande hjärta och sade: »Min missgärning är större, än att jag kan bära den» (1 Mos. 4: 13), men förblev dock obotfärdig. Själva synden och det naturliga samvetet medföra stundom mycket kval, utan att Herrens Ande bor i hjärtat. För att nu skilja Andens bestraffningar från nämnda kval, är intet bättre och pålitligare, än att du ger akt på, om dina inre bestraffningar stå tillsammans med den *frid*, som här ovan beskrevs; om det i botten är ett gott, förtroligt förhållande mellan dig och Gud, och att det just i följd därav är en noggrant tuktande Ande i ditt hjärta, som icke tillåter dig synda emot din vän, din nådige Fader.

Giv härjämte akt på, *vart bestraffningarna leda*, om de driva dig till Gud att dagligen och stundligen, såsom ett barn hos sin fader, hos honom bekänna, beklaga och avbedja synden, att i Kristi rättfärdighet söka skydd, söka nåd och frid igen för att ändå få förbli i samma goda förhållande hos din Gud; samt äntligen att ropa om hjälp och kraft emot synden o. s. v.; eller om tvärt om dina syndakänslor lämna dig på samma punkt, alltjämt i synd och kval och främmandeskap för Gud. Ja, giv akt, så kanske du även finner, att det är blott yttre och svårare synder, som oroar dig, och att du aldrig har några bestraffningar för det finare och inre onda, såsom för egenkärlek, högmödsingivelser, fåfängliga tankar, kallsinnighet och mera sådant. Skulle icke Anden se och bestraffa även dessa, om *han* bodde i hjärtat? Rätta kristna hava de mesta bestraffningarna just för detta inre onda.

Nu skola vi även undersöka, vad det vill säga, som Johannes skriver: *Allt det som är fött av Gud, det övervinna världen; och detta är den seger, som har överunnit världen, vår tro*. Hela elfte kapitlet av episteln till de ebréer lär alldeles detsamma, visande, vad de gamla *genom tron* hava förmått, utträttat och lidit – där aposteln slutligen anför exempel av martyrer, vilka, sedan de för Kristi skull först övergivit allt, som var dem kärt i livet, ägodelar, hus och hem, fader, moder, bröder, vänner, även lämnade själva livet – allt *genom tron*. Detta kallas att *övervinna världen*; ty dess furste *djävulen* med alla sina ingivelser, *världen*, de otrogna, med hotelser och löften, *köttet* med dess ömma känslighet för lust och nöd – allt förenade sig att beveka dem till avvikelser och otrohet mot Herren; men allt överunno de.

Och segerkraften, som övervann världen, var deras *tro*.

Ordens betydelse är alltså denna: En pånyttfödd, en troende människa är under ingenting *träl*, kan försaka och lida allting, är icke träl under en enda synd eller världslusta, ja, icke ens under oskyldiga ting. Att hon icke är *träl*, betyder icke, att det onda icke låder vid henne; icke heller, att hon icke i en ond stund kan överrumplas och kullkastas därav, utan att hon icke *förbliver i synden*, icke *gör* synd, såsom något, med vilket man måste fortfara, som man icke kan undvara eller övergiva – liksom en träl varje morgon nödgas under samma ok gå till samma arbete. Så härskar ock synden och världen över sina slavar, även fastän de stundom lida därav, gråta och kvida.

Ja, där tron icke är, är ingen segerkraft, ingen förlossning, de förbliva alltid i samma slaveri, vad någon viss synd angår – märk! vad *någon* viss skötesynd angår; ty väl kan man avlägga många yttre synder nådens krafter förutan. Den åter, som är född av Gud, är icke *slav* under *någon* synd, om den ock alltid är hans vidlådande *frestelse*, mot vilken han dagligen får ligga i fejd, i vaksamhet och bön. Men i synnerhet är den människan slav under synden, som icke ens strider och beder emot henne, utan också ursäktar och försvarar henne.

Nyss sades även, att en pånyttfödd själ icke ens är *slav under oskyldiga ting*. Till exempel: det är en oskyldig sak, ja, en god och i ordet påbjuden sak, att ett barn älskar sin fader och moder; men – säger Kristus – vilken, som är *träl* därunder, vilken, som icke kan övergiva fader och moder *för min skull*, när det blir nödigt, han kan icke vara min lärjunge (Luk. 14: 26; Matt. 10: 37). Det är en oskyldig sak att hava jordagods, avelsgård, maka etc.; men när sådant så behärskade sinnet, att de, som ägde dessa, icke kunde komma till bröllopet och nattvarden (Matt. 22; Luk. 14), icke kunde *följa* Jesus (Luk. 18: 22, 23), då var det till döds. Såsom redan är sagt, gör tron och nya födelsen, icke att naturens känslor, svaghet och strid utebliva, men att, när det gäller, man likväl besegrar dessa, man likväl förblir vid Herren, såsom Asaf säger: »Om mitt hjärta förbittrades, och jag kände styng i mitt inre, så vore jag oförnuftig och förstode intet. – Men nu förbliver jag städse vid dig - om än min kropp och min själ försmäktas» (Ps. 73). Detta heter: »övervinna världen».

Går det däremot så, att jag väl är religiös, andäktig, gudaktig, men, när någon min skötesynd eller någon i sig själv oskyldig kär sak angripes, jag då icke kan stå provet och låta den fara och hava min skatt och mitt nog i Herren, utan följer med, dit frestelsen drager, söker sätta bättre namn och färger på mitt avvikande eller min svaghet och således övervinnes, så har jag icke den rätta Guden till *hjärtats Gud* och *skatt*, har jag icke nyfödelsens och trons segerkraft. *Allt det som är fött av Gud, det övervinna världen.* »Och det är de kristnas kännemärke, varpå man bör känna dem och märka, att de äro födda av Gud, och åtskilja dem ifrån de falska barnen, vilka allenast behålla skummet av Guds ord, men aldrig hava förfarit dess kraft, varav endast blir ett missfoster, varuti icke är något rätt gudomligt liv eller kraft.

Det heter icke här att vara född av Gud och ändå bli kvar i det gamla, döda och världsliga väsendet, samt ligga i synder efter djävulens behag och leva sådan, som du varit förr, utan att stå emot djävulen och hans hela rike. Därför, om du icke övervinna världen, utan låter övervinna dig, må du väl berömma dig av tron och Kristus; men din egen gärning vittnar emot dig, att du icke är Guds barn. Såsom, att jag må begynna med det enfaldigaste exemplet: om du berömmar dig, att du är Guds barn, och lever likväl i skörlevnad och horeri m.m., så har djävulen redan övervunnit dig och ryckt dig utur Guds rike. Är du en girigbuk, som med ockrande, stegrande, falska varor och orätt handel gör din nästa skada, så har du låtit världen och ditt eget kött övervinna dig med en penning. Ligger du i hat och avund emot din nästa, så är du strax en djävulens träl och fånge. »¹

Och vidare: du vill vara kristen, men också på samma gång stå väl med världen eller blott med vissa världsmänniskor; när detta icke låter sig göra, utan att du skall ställa dig dem lik, så gör du även det till den grad, att du är älskad och ärad av sådana, som icke fråga efter *din Herre, icke älska och ära honom*. Varom kan detta vittna? Visst icke om någon Petri förnekelse blott – varmed han dock aldrig blev världens vän, emedan han gick ut och grät bitterligen och var, både förut och efteråt, en uppenbar Jesu lärjunge – utan det vittnar om en fortfarande, härskande och rådande världslikställighet och otrohet emot Herren; vittnar, att nyfödelsens och trons kraft fattas dig. Ty *världens vänskap är Guds ovänskap*. Varken Kristus eller någon trogen Jesu lärjunge – så älskliga, milda, visa och försiktiga de än voro – kunde den konsten att på en gång vara både Guds och världens vänner.

Vi skola nu sluta med beskrivningarna av Andens frukter och bevis – skola lämna åt var och en att själv handla med sin själ. Och – det är sant – du kan låta bli att tro och akta sådana ordets domar; du kan låta bli att pröva dig efter dem och vara uppriktig mot dig själv, låta bli att lyssna till Andens röst i samvetet. Konung Akab fick ju också förakta Herrens varning och resa av till sitt fördärv. Och Herren säger själv, att han skall låta dig vara i din säkerhet, om du själv så vill – säger nämligen: »Mitt folk hörde icke min röst; *då lät jag dem gå i deras hjärtans hårdhet, så att de fingo vandra efter sina egna rådslag*» (Ps. 81: 12).

Men du tycker, det vore så bekymrande att upptäcka, att det icke är väl med din gudaktighet; ja, det är sant, det är bekymrande. Så tyckte ock den gamle konungen Benhadad, då han låg sjuk och svag; han tyckte, att det vore svårt att få det svaret, att han skulle dö, varför han ock bestämt önskade få ett tröstligare svar; därför fick han även ett sådant, fick även förbliva i sin säkerhet – fick dö i densamma. Så får även du, om du nödvändigt så vill. Men Gud bevare dig! Medan du ännu har en nådedag, var uppriktig emot dig själv och tag gärna den upplysning, som den trofaste Anden vill giva dig. Tusende hava efter långvarigt självbedrägeri uppvaknat, blivit rättsinniga och prisa nu evigt Gud för det uppvaknandet. Härför, stanna gärna och eftersinna!

Och har du genom Guds innerliga barmhärtighet kunnat upptäcka, att det icke varit rätt med dig hittills, så låt ingen människa nedtysta och förneka denna Andens väckelse, låt icke trösta dig med något mindre än en hel ny klädnad, nytt liv och ny frid. Och se, Guds rike är nära dig, Faderns famn är varje stund öppen för dig, Kristi förtjänst är tillräcklig för dig, om du ock vore tusen gånger värre, Anden är villig att giva liv, giva den levande tron.

Har du blott blivit olycklig och misströstande på din bättring, på allt ditt, kom då *genast, sådan du är*, till Kristus, så blir allt väl. Du har aldrig förr *på det sättet* kommit till honom, i fall det aldrig varit väl; har det varit väl, men livet åter förlorats, så känner du vägen av egen erfarenhet; kom då åter på samma sätt – till samme Frälsare. *Jesus Kristus är densamme i går och i dag och i evighet*, och ropar ännu: *Den som törstar, han komme, och den som vill, han tage livets vatten för intet*.

- C-O Rosenius

(Femte årgången, år 1846)

© www.pietisten

Texterna får användas fritt, helt eller delvis, digitalt eller analogt, kopierat eller tryckt om ditt syfte är att främja Kristi rikes tillväxt.

Texterna får dock inte användas i någon form av försäljning utan tillstånd från [pietisten.com](http://www.pietisten.com).